

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 2ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΕΡΑΚΑ - 0502037

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 30/05/2023

Σχολική Μονάδα: 2ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΕΡΑΚΑ - 0502037

Στόχος Βελτίωσης:

Δημιουργία διδακτικών σεναρίων στα φιλολογικά μαθήματα με κύριο άξονα την πολιτιστική κληρονομιά (απτή και άυλη) προκειμένου οι μαθητές να αναπτύξουν αισθήματα σεβασμού και να εκπονήσουν δράσεις προστασίας της, ενώ παράλληλα να ενισχύσουν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και τις ικανότητες έκφρασης γραπτής και προφορικής, συντονισμού και παρουσίας.

Σχέδιο Δράσης: Καινοτόμα διδακτικά σενάρια για την πολιτιστική κληρονομιά

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΜΠΑΡΑΚΙΤΟΥ ΠΟΛΥΞΕΝΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Αναγκαιότητα

Θεωρείται αναγκαία η εκπόνηση διδακτικών σεναρίων, καθώς με αυτά εμπλέκονται οι μαθητές ενεργά και διαδραστικά. Παράλληλα, συντελείται εμπέδωση γνώσεων στον τομέα των ΤΠΕ και καλλιεργούνται έτι περαιτέρω σχετικές δεξιότητες των μαθητών, αλλά και των εκπαιδευτικών του σχολείου μας με αυτές.

Στόχοι

- Ενεργός συμμετοχή των μαθητών στις δράσεις.
- Κινητοποίηση των εκπαιδευτικών του σχολείου για συμμετοχή σε καινοτόμες δραστηριότητες.
- Διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων σε εκπαιδευτικούς και μαθητές της σχολικής μονάδας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Ενέργειες

A. Δημιουργία Ομάδων Εργασίας

Οι καθηγητές επιμορφώνονται, καθώς παρουσιάζεται σε νέους συναδέλφους του σχολείου υλικό της προηγούμενης σχολικής χρονιάς.

Β. Ενημέρωση Γονέων -κηδεμόνων

Γονείς και κηδεμόνες μαθητών μας που συμμετείχαν και συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus KA2 "Education in, for and through culture and heritage" θα έχουν την ευκαρία να δουν από κοντά τη γνωριμία των παιδιών τους με μέλη των εταίρων μας που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Επιπλέον, στα πλαίσια Πολιτιστικού Προγράμματος που υλοποιεί το σχολείο μας με **Θέμα: "Κύπρος-Ελλάδα-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες"**, οι κηδεμόνες των μαθητών μας που συμμετέχουν σε αυτό θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τα αποτελέσματα των εργασιών των παιδιών όσον αφορά τα κοινά στοιχεία του πολιτισμού των δύο αδελφών λαών, Ελλήνων και Κυπρίων.

Γ. Υλοποίηση καινοτόμων διδακτικών σεναρίων

Διδακτικά σενάρια θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος που ολοκληρώνεται στις αρχές του 2023, ενώ θα χρησιμοποιήσουμε και εργασίες των μαθητών που θα εκπονηθούν στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος: **"Κύπρος-Ελλάδα-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες"**.

Δ. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

- Ανάρτηση δραστηριοτήτων στην ιστοσελίδα της σχολικής μας μονάδας.
- Ενημέρωση του Συλλόγου Διδασκόντων και διάχυση των αποτελεσμάτων των σεναρίων αυτών, ώστε να είναι εφικτή η χρησιμοποίησή τους ή να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης των συναδέλφων για εκπόνηση νέων και κυρίως για την παρουσίαση προτάσεων, από μέρους τους, που θα τα βελτιώσουν και θα τα καταστήσουν περισσότερο ωφέλιμα για τους μαθητές μας.

Χρονοδιάγραμμα

Δημιουργία Ομάδων Εργασίας: Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2022.

Ενημέρωση Γονέων & Κηδεμόνων: Οκτώβριος -Νοέμβριος 2022.

Υλοποίηση διδακτικών σεναρίων: Οκτώβριος 2022 - Απρίλιος 2023.

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων: Φεβρουάριος 2023 -Μάιος 2023.

Παρακολούθηση -Ανατροφοδότηση Δράσης: Οκτώβριος 2022 - Μάιος 2023.

Αξιολόγηση της Δράσης: Ιούνιος 2023.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

1. Ανθρώπινο Δυναμικό

1. Διευθύντρια και Σύλλογος Διδασκόντων της σχολικής μονάδας.
2. Μαθητές.
3. Γονείς και Κηδεμόνες των μαθητών/-τριών μας.
4. Συντονιστές Ειδικότητας και Συντονιστής Παιδαγωγικής Ευθύνης της σχολικής μονάδας.

2. Χρόνος

Το σχέδιο δράσης αναμένεται να διαρκέσει καθ'όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους.

3. Υλικοτεχνική Υποδομή

Αξιοποιείται ο τεχνολογικός εξοπλισμός του σχολείου μας. Οι Αίθουσες Πληροφορικής αποδεικνύονται ιδιαίτερες χρήσιμες για τις παρουσιάσεις μας.

4. Οικονομικοί Πόροι

Το κόστος των αναλωσίμων υλικών καλύπτεται από τη σχολική μας μονάδα.

5. Εργαλεία Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

1. Ημερολόγιο παρακολούθησης των εργασιών της ομάδας.
2. Ημερολόγιο σχολείου.
3. Ερωτηματολόγια σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

6. Πηγές

Κύρια πηγή άντλησης πληροφοριών αποτελεί η πρότερη εμπειρία και γνώση των εκπαιδευτικών της σχολικής μας μονάδας σε σχετικά σενάρια.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η αύξηση των καινοτόμων σεναρίων και δράσεων που υλοποιούνται στη σχολική μας μονάδα.
2. Η αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών που εκφράζουν την επιθυμία να υλοποιήσουν τα διδακτικά σενάρια.
3. Η αύξηση του αριθμού των μαθητών που εμπλέκονται, μέσω των σεναρίων αυτών, στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Παρακολούθηση - Ανατροφοδότηση Ενεργειών

Η δράση παρακολουθείται από τους υπεύθυνους της εφαρμογής της και αξιολογείται κατά τη διάρκεια της υλοποίησής της, ώστε να είναι εφικτή η βελτίωσή της, εφόσον αυτή απαιτείται.

Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης

Στόχος 1ος: Ενεργός συμμετοχή των μαθητών στις δράσεις.

Προσέγγιση στα κριτήρια της επιτυχίας

Η θετική στάση διαπιστώνεται από τις απαντήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών/-τριών σε ερωτηματολόγια που αφορούν τη χρησιμότητα και τα αποτελέσματα του όλου εγχειρήματος.

Στόχος 2ος: Κινητοποίηση των εκπαιδευτικών του σχολείου για συμμετοχή σε καινοτόμες δραστηριότητες.

Εξετάζεται αν περισσότεροι εκπαιδευτικοί υλοποιούν διδακτικά σενάρια σε σύγκριση με το προηγούμενο

σχολικό έτος.

Στόχος 3ος: Διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων σε εκπαιδευτικούς και μαθητές της σχολικής μονάδας.

Η επιτυχία του στόχου είναι εφικτό να επισημανθεί από τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις και με τα ερωτηματολόγια που διανέμονται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/-τριες της σχολικής μας μονάδας.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Αγαπητή συντονίστρια της δράσης και αγαπητοί συνάδελφοι της ομάδας δράσης,

το σχέδιο δράσης είναι πολύ καλό. Οι επισημάνσεις μου είναι οι εξής:

- τον βασικό στόχο της δράσης δεν τον έχετε ενσωματώσει και αναλύσει στους επιμέρους στόχους.
- προτείνω να βάλετε στα κριτήρια επιτυχίας την ποιοτική ή ποσοτική βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Αρχικά, οι μαθητές που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα Erasmus "Education in, for and through culture and heritage" μπόρεσαν να έρθουν σε επαφή με μαθητές και μαθήτριες των εταίρων μας, τους οποίους φιλοξενήσαμε στην Ελλάδα και τους ξεναγήσαμε σε αρχαιολογικούς χώρους, όπως ο Ιερός Βράχος της Ακρόπολης, το αρχαίο θέατρο του Ελευθερέως Διονύσου, το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, ο Ναός της Αρτέμιδος στη Βραυρώνα, αλλά και σε σημαντικές, για την Ελληνική ιστορία, περιοχές, όπως το Ναύπλιο. Επιπλέον, οι μαθητές παρουσίασαν χορούς και τραγούδια του τόπου μας, προσέφεραν στους φιλοξενούμενούς μας φαγητά από διάφορες περιοχές της χώρας μας, υλοποιώντας έτσι πτυχές της Άυλης και της Απτής Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς. Οι δραστηριότητες αυτές γνωστοποιήθηκαν στους υπόλοιπους μαθητές και εκπαιδευτικούς του σχολείου μας, πολλοί εκ των οποίων παρευρέθηκαν στην αποχαιρετιστήρια τελετή-εκδήλωση που προετοιμάσαμε στις ξένες αποστολές κατά την τελευταία ημέρα της φιλοξενίας μας. Τέλος, αναρτήθηκαν σχετικά κείμενα και φωτογραφίες στην ιστοσελίδα του σχολείου μας παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα στους γονείς/κηδεμόνες να γνωρίσουν και αυτήν την πτυχή του Προγράμματος που υλοποιήσαμε. Σε μαθητές και μαθήτριες της Α΄ Τάξης υλοποιήσαμε την ενότητα "Μυθικοί/Λαϊκοί Ήρωες" της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς, παρουσιάζοντάς τους σε συνδυασμό με το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, με ψηφιακά μέσα, την περιπλάνηση του Οδυσσέα και ενεργοποιώντας τη συμμετοχή τους με σχετικό Φύλλο Εργασίας. Το Πρόγραμμα αυτό ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2023.

Επιπλέον, μαθητές και μαθήτριες του Πολιτιστικού Προγράμματος "Ελλάδα-Κύπρος-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες" ανέλαβαν να εκπονήσουν θεματικές εργασίες ανά ομάδες. Τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν αφορούσαν το παρελθόν και το παρόν της Κύπρου σε διάφορα επίπεδα, όπως τις μυθολογικές αναφορές για το νησί, τη γενετική καταγωγή των Κυπρίων, τη γεωλογία και τον ορυκτό της πλούτο, την ιστορία της ως τις μέρες μας, τον ρόλο και την παρουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στο νησί, αλλά και στοιχεία που αφορούν τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις, ακόμη και την κυπριακή κουζίνα.

Εξάλλου, τον Φεβρουάριο του 2023 πραγματοποιήσαμε πενθήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη στην Κύπρο με ομάδα σαράντα δύο μαθητών και μαθητριών ώστε τα παιδιά να δουν από κοντά όλα εκείνα για τα οποία μιλούσαμε στις εβδομαδιαίες συναντήσεις μας και να έρθουν σε επαφή με την "ταυτότητα", ιστορική και πολιτισμική, της μαρτυρικής νήσου.

Μαθητές δημιούργησαν χειροποίητα έργα με θέμα την Κύπρο, ενώ, παράλληλα, αναρτήσαμε στην ιστοσελίδα του σχολείου μας φωτογραφικό υλικό και εκτενείς αναφορές από την παρουσία μας εκεί.

Μαθητές μας που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα παρουσίασαν στους συμμαθητές τους των υπολοίπων τάξεων μία πλήρη αναφορά του Προγράμματος, πληροφορίες σχετικές με τις εργασίες που εκπονήθηκαν και φωτογραφικό υλικό και απάντησαν σε ερωτήσεις που αφορούσαν όλο το φάσμα και τις θεματικές ενότητες που μελέτησαν στα πλαίσια του Προγράμματος. Έτσι, τα ίδια τα παιδιά, διαδραστικά, "δίδαξαν" στους συμμαθητές τους όλα όσα ερεύνησαν, κατέγραψαν και είδαν συμμετέχοντας στο Πρόγραμμα αυτό, παρακινώντας τους έτσι σε μία επόμενη συμμετοχή.

Τέλος, δημιουργήσαμε ένα αναλυτικό εγχειρίδιο (Booklet) στο οποίο εμπεριέχονται οι εργασίες των μαθητών μας σε μορφή PowerPoint, ανά θεματική ενότητα, αλλά και πλούσιο φωτογραφικό υλικό από την περιήγηση και ξενάγησή μας στο νησί, ώστε εκπαιδευτικοί, μαθητές, αλλά και γονείς/κηδεμόνες να έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τη δραστηριότητα αυτή του σχολείου μας και τα έργα των μαθητών/-τριών μας.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Ελπίζουμε κατά το επόμενο σχολικό έτος να αναλάβουμε παρόμοιο Πρόγραμμα με συμμετοχή μαθητών και μαθητριών εξίσου, αν όχι και μεγαλύτερη, της φετινής χρονιάς.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Μία πρόταση θα ήταν η επίσκεψη της ομάδας στο "Σπίτι της Κύπρου" στην Αθήνα, μία επίσκεψη στην Κυπριακή Πρεσβεία στην Αθήνα, αλλά και διαδικτυακή επικοινωνία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Με αυτές τις δράσεις οι μαθητές και οι μαθήτριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά ανθρώπους άμεσα συνδεδεμένους με την Κύπρο και να θέσουν τις απορίες ή και τους προβληματισμούς τους ακόμα για θέματα που αφορούν το παρελθόν και το παρόν της νήσου.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η αξία της χρήσης των ΤΠΕ και των εργαλείων που μας παρέχουν είναι ανεκτίμητη, καθώς συντελούν σε μεγάλο βαθμό στην έρευνα, τη διασταύρωση και την τεκμηρίωση των πηγών.

Τέτοια εργαλεία ήταν:

1. Το Πρόγραμμα Προβολής Εργασιών (PowerPoint) το οποίο οι μαθητές μας χρησιμοποίησαν σε μεγάλο βαθμό κατά την εκπόνηση και προβολή του υλικού των εργασιών που υλοποίησαν.
2. Φωτογραφικό και Ακουστικό Υλικό.
3. Video.

Οι πρακτικές αυτές συνετέλεσαν στην άρτια παρουσίαση των εργασιών με τρόπο ιδιαίτερα προσιτό στους μαθητές, ενώ παράλληλα η ενασχόλησή τους με αυτές κατέστησε πιο εύκολη την ενασχόλησή τους, αλλά προπάντων αποδοτικότερη.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Σίγουρα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν τυπικά ως επιμορφώσεις, αλλά το περιεχόμενό τους ήταν τέτοιο. Αναφέρομαι στις περιηγήσεις μας στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά έμειναν έκπληκτα από την ξενάγηση που είχαμε στα "Φυλακισμένα Μνήματα", στην Ιερά Μονή Κύκκου και στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, τόπο σύλληψης του Κύπριου ήρωα Αυξεντίου.

Έμειναν "άφωνα" όταν αντίκρυσαν την πράσινη γραμμή που διχοτομεί την πρωτεύουσα Λευκωσία, ενώ ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η λεπτομερής ξενάγηση στο Μουσείο του αγωνιστή Γρηγορίου Αυξεντίου, αναφορικά με τη ζωή, τη δράση, την περιπετειώδη σύλληψη και τον μαρτυρικό του θάνατο, από Κύπριο, εξίσου αγωνιστή, στον αγώνα των Κυπρίων κατά της Βρετανικής Κατοχής.

Θέλησαν να μάθουν περισσότερα για τον Μακάριο, ιδιαίτερα μετά την παρουσία μας στο μέγαρο της Αρχιεπισκοπής της Κύπρου, όπου γίναμε δεκτοί από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος μας έκαν την τιμή να μας επιτρέψει να δούμε το διαμέρισμα του Μακαρίου και να μας ξεναγήσουν σε αυτό άνθρωποι της Αρχιεπισκοπής.

Για τους μαθητές μας ήταν πραγματική αποκάλυψη όλα όσα παρουσιάζαμε στις συναντήσεις μας, οπτικοακουστικό υλικό, συνεντεύξεις αγωνιστών κ.λπ. να τα βλέπουν μπροστά τους. Υπ' αυτήν την έννοια η επίσκεψη στο νησί είχε πράγματι επιμορφωτικό χαρακτήρα.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Όπως ανέφερα και στο πεδίο "Υλοποίηση Δράσης", οι μαθητές και οι μαθήτριες που συμμετείχαν στο Πολιτιστικό Πρόγραμμα "Ελλάδα-Κύπρος-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες" εκπόνησαν εργασίες σε μορφή PowerPoint τις οποίες και παρουσίασαν, φωτογραφικό υλικό και Booklet.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Μία δυσκολία με την οποία ήρθαμε αντιμέτωποι ήταν η δυσκολία της παρουσίας **όλων** των μαθητών και των μαθητριών που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα στη συμφωνημένη ημέρα και ώρα λόγω προγραμματισμένων ή και εκτάκτων δραστηριοτήτων τους. Αποτέλεσμα ήταν κάποιοι να μην προσέρχονται σε όλες τις συναντήσεις μας.

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Οι παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων ήταν οι ακόλουθες:

1. Η μεγάλη συμμετοχή των παιδιών.
2. Η ομαδικότητα και η συνεργατικότητα τους, καθώς οι εργασίες ήταν ομαδικές.
3. Το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια των εβδομαδιαίων συναντήσεών μας, είχαμε ανά πάσα στιγμή τη δυνατότητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο και χρήσης ψηφιακών εργαλείων.
4. Η αμέριστη συμπαράσταση και βοήθεια από τη Διεύθυνση της σχολικής μας μονάδας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

3 = Σε μεγάλο βαθμό

Αποτελέσματα της Δράσης

Οι μαθητές και οι μαθήτριες του Προγράμματος Erasmus "Education in, for and through culture and heritage" συνειδητοποίησαν τον πλούτο της Ύλης και της Απτής Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς. Η άμεση επικοινωνία και συνεργασία με τους συμμαθητές τους των ξένων αποστολών, κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας που τους παρείχαμε, κατέδειξαν την οικουμενικότητα του Πολιτισμού αλλά και τη μοναδικότητα της εθνικής ταυτότητας των λαών.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες του Πολιτιστικού Προγράμματος "Ελλάδα-Κύπρος-Ομογένεια: Εκπαιδευτικές Γέφυρες" γνώρισαν την Κύπρο, ως ολότητα.

Το σημαντικότερο όλων, και στα δύο Προγράμματα, ήταν η συμμετοχή, η συνεργασία, η επικοινωνία, η διαδραστικότητα των μαθητών, καθώς κλήθηκαν να συμμετέχουν σε ομάδες, να ορίσουν τους τομείς έρευνας και μελέτης, αξιοποίησης πηγών και καταγραφής του υλικού.

Επιπλέον, παρουσιάζοντας τις εργασίες τους και "διδάσκοντας" τους συμμαθητές τους όλα όσα ερεύνησαν, διασταύρωσαν, κατέγραψαν, αλλά και έμαθαν κατά τη διάρκεια του Πολιτιστικού αυτού Προγράμματος κατανόησαν βαθύτερα την αξία της διάχυσης της γνώσης και της εμπειρίας. Μάλιστα, ο ενθουσιασμός που επέδειξαν ήταν τέτοιος που, σίγουρα, θα παρακινήσει κι άλλα παιδιά, κατά τα επόμενα σχολικά έτη, να συμμετέχουν σε παρόμοια Προγράμματα με αποτέλεσμα το όφελος να είναι μακροπρόθεσμο.

Τα παιδιά, επίσης, κατανόησαν το εύρος των ψηφιακών εργαλείων και τις δυνατότητες που αυτά μπορούν να προσφέρουν σε διάφορα πεδία μελέτης, αλλά και τη σημασία της διασταύρωσης των πηγών.

Καταλήγοντας, θεωρώ ότι σημειώθηκε πέραν της ποσοτικής και ποιοτική βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα κρίνοντας από την προσπάθεια, τη μεθοδολογία και τις εργασίες τους.

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)